

**Montör med
Kontrolluppgift**

Innehåll

Varför kontroll?	4
Ansvar	4
Organisation för kontrolluppgift	5
Kontroller	8
Ersättningar	8
Egenkontrollprogram	9
Kontroll före idrifttagning	10

Montör med kontrolluppgift

Frågor och svar angående tillämpning av Installationsavtalets överenskommelse om gemensam syn på elsäkerheten enligt bilaga 8, Installationsavtalet, samt en del om vår gemensamma syn på elsäkerheten.

Varför kontroll?

1 Varför ska en elektrisk installation kontrolleras innan den tas i bruk?

Enligt elsäkerhetslagen är det elinstallationsföretaget som är ansvarig för utförandet. Elinstallationsföretaget ska därför se till att kontrollerna av det utförda arbetet genomförs så att anläggningen inte är behäftad med fel som kan innebära fara för person- och sakskada. Det får inte finnas kvarstående fel på en driftsatt elinstallation.

2 Vad betyder begreppet "Montör med kontrolluppgift"?

Montör med kontrolluppgift är en roll som elinstallationsföretaget tilldelar en montör som fått som uppgift att genomföra den övergripande, slutliga kontrollen av en elinstallation där fler än en montör utfört elinstallationsarbetet. Begreppet ersätter det överinseende som elinstallatören hade i det gamla behörighetssystemet.

Ansvar

3 Vem är ansvarig för att kontrollen blir utförd?

Elinstallationsföretaget.

4 Kan elinstallationsföretaget delegera ansvar?

Nej, elinstallationsföretaget tilldelar arbetsuppgifter till någon som bedöms ha tillräcklig kompetens att utföra de erforderliga kontrollerna utifrån egenkontrollprogrammet.

5 Vilket ansvar har den person som ska utföra kontrolluppgifterna?

Att utföra arbetsuppgifterna enligt erhållna instruktioner och på ett riktigt och fackmannamässigt sätt.

6 Vad gäller om det råder oklarheter angående uppdraget, "Montör med kontrolluppgift"?

Råder det oklarheter angående uppdraget så kontakta arbetsledningen för instruktioner.

FOTO: COLOURBOX

Organisation för kontrolluppgift

7 Till vem kan elinstallationsföretaget tilldela arbetsuppgifter för att utföra kontroll?

Projektledare, elinstallatör, kalkylator, montör eller annan person som finns i företagets egenkontrollprogram och som bedöms ha tillräcklig kompetens att utföra uppgiften. Det ska framgå av företagets egenkontrollprogram vilka som är aktuella att utföra den arbetsuppgiften. För att vara aktuell att utföra kontroller krävs att personen har kompetens för detta. Tjänsten kan också köpas från externa företag.

8 Tidigare talades det om att delegera kontrollansvar. Vad gäller nu?

Nu handlar det om att tilldela arbetsuppgiften att utföra en kontroll utifrån

elinstallationsföretagets egenkontrollprogram till person med rätt kompetens och kunskap.

9 Kan den som fått arbetsuppgiften att göra kontroll lämna den vidare eller återlämna den till företaget?

Den som fått kontrollarbetsuppgiften kan inte lämna den vidare. Anser personen att det inte går att genomföra arbetsuppgiften som ingår i uppdraget ska personen påtala det för arbetsledningen som får återta uppdraget.

10 Kan en tilldelning återtas?

Ja, elinstallationsföretaget har arbetsledningsrätten.

11 Kan ett elinstallationsföretag tilldela arbetsuppgifter att utföra kontroller till person från ett annat företag?

Ja, ett elinstallationsföretag kan tilldela

FOTO: JOHNER

arbetsuppgifter att utföra kontroller till en person från ett annat företag. Installationsavtalets regler gäller alltjämt kring tilldelningen av arbetsuppgifterna.

När ett elinstallationsföretag utser någon till Montör med kontrolluppgift har företaget en skyldighet att säkerställa personens kompetens. Detta kan ske genom att det uthyrande/utlånande företaget överlämnar kompetenskort till det inhyrande/inlånande elinstallationsföretaget. Montör/en ska läggas in i egenkontrollprogrammet hos det inhyrande/inlånande elinstallationsföretaget.

12 Kan fler än en montör tilldelas uppgiften att kontrollera andras arbete på samma arbetsplats?

Ja, det avgör företaget. Den rollen

kallas "Montör med kontrolluppgift". Det ska i så fall ske en tydlig avgränsning av de anläggningar som respektive Montör med kontrolluppgift ska kontrollera. Rutiner för detta ska finnas i egenkontrollprogrammet. Observera att rollen "Montör med kontrolluppgift" enbart är tillämpbar vid arbeten där fler än en person deltar. Eget elinstallationsarbete kontrolleras inom ramen för den ordinarie rollbeskrivningen.

13 Hur ska en montör tilldelas arbetsuppgifter som ingår i rollen Montör med kontrolluppgift?

Utseende av Montör med kontrolluppgift ska alltid göras skriftligt. Skriftlighetskravet är uppfyllt t ex om montören får ta del av uppdragsbeskrivningen för arbetet. Det går också att göra på annat sätt, t ex genom att använda mail eller blanketter som

finns på Installatörsföretagens eller Elektrikerförbundets hemsida. Det finns även en funktion för detta i webbtjänsten Säker El.

Det åligger företaget att förvissa sig om att montören tagit del av och förstått arbetsuppgiften.

14 Vad gäller om tilldelandet avser arbetsuppgiften att kontrollera ett projekt?

a) Om montör arbetar ensam på ett projekt ska arbetsuppgiften att utföra kontroll av eget arbete finnas noterat i den rollbeskrivning som är kopplad till personen. Det ska också vara tydligt vilken metod som ska tillämpas vid kontrollen.

b) Om tilldelningen av arbetsuppgiften av ett projekt där fler än en montör arbetar, dvs kontroll av andras arbeten, ska minst en montör utses till "Montör med kontrolluppgift".

Beträffande ersättning, se under rubriken "Ersättningar".

15 Vad gäller om kontroll av arbeten som till exempel service?

a) Om montör arbetar ensam på serviceuppdrag ska arbetsuppgiften att utföra kontroll av eget arbete finnas noterat i den rollbeskrivning som är kopplad till personen. Det ska också vara tydligt vilken metod som ska tillämpas vid kontrollen.

b) Vid serviceuppdrag där montören tillsammans med en eller flera kollegor

utför serviceuppdragen ska minst en montör utses till "Montör med kontrolluppgift".

Beträffande ersättning, se under rubriken "Ersättningar".

16 Vad ska tilldelning av en kontrolluppgift innehålla?

Elinstallationsföretaget ska för den tilldelade kontrolluppgiften skriftligt redogöra för vilken metod som ska tillämpas vid kontrollen, dokumenteras och med vilken utrustning kontrollen ska genomföras. Elinstallationsföretaget ska också förvissa sig om att den tilldelade har kompetens att utföra arbetsuppgiften och kännedom om den utrustning som ska användas.

17 Vad händer om förutsättningarna ändras efter att någon tilldelats kontrolluppgift, tex om denne blir sjuk, behövs på annan arbetsplats etc?

Elinstallationsföretaget ska i egenkontrollprogrammet beskrivit rutinen för hur detta ska hanteras.

Kontroller

18 Hur ska den som ska utföra kontrollen veta vad som ska kontrolleras och på vilket sätt?

En rutin för de kontroller som ska utföras (metod) ska finnas redovisade i den instruktion som utlämnas vid tilldelandet av kontrolluppgiften utifrån egenkontrollprogrammet.

19 Vad gäller om en montör utför kontroller och hittar brister?

Utifrån Egenkontrollprogrammet ska den som fått kontrolluppgiften kunna avgöra om något måste åtgärdas vid kontrollerna. Alla elsäkerhetsbrister måste vara åtgärdade innan anläggningen tas i drift. Vid oklarheter kontakta arbetsledningen.

20 Om en montör vid ett ensam- arbete får hjälp av en lärling ska montören då tilldelas rollen Montör med kontrolluppgift och kontrollera lärlingens arbete dvs kontroll av andras arbete?

Ja, om lärlingen utför arbete som enligt egenkontrollprogrammet ska kontrolleras.

Ersättningar

21 För vilken tid ska en Montör med kontrolluppgift ha ersättning?

Företaget ska informera den person som utsetts till Montör med kontrolluppgift om vad rollen innebär samt vilken metod som ska tillämpas vid kontrollen. I metoden ska det finnas beskrivet hur planering av kontrollen ska utföras. Den överenskomna ersättningen ska utgå under den tid uppdraget att ha kontrolluppgift varar, utifrån tilldelad kontrolluppgift. Överenskommelse om ersättning ska vara skriftlig och träffad innan elinstallationsarbetet påbörjas.

Överenskommelse om kompensation är knuten till uppdraget att ha kontrolluppgift. Om uppdraget återlämnas bortfaller aktuell kompensation.

22 Beräknas sjuklön på ersättningen för kontroll av andras arbete?

Ja.

23 Beräknas semestertillägg på ersättningen för kontroll av andras arbete?

Ja, som rörlig lönedel.

Egenkontrollprogram

24 Vad innebär detta med egenkontrollprogram?

Alla elinstallationsföretag måste upprätta ett egenkontrollprogram. Egenkontrollprogrammet ska vara dokumenterat på lämpligt sätt, antingen på papper eller som en IT-tjänst av något slag. Ett egenkontrollprogram kan dock inte upprättas muntligt. I egenkontrollprogrammet ska alla personer som utför elinstallationsarbete finnas noterade med roller och kompetenser.

Personer som inte finns noterade i egenkontrollprogrammet får inte

utföra elinstallationsarbete.

I egenkontrollprogrammet ska även arbetsuppgifterna som ingår i de olika rollerna som förekommer, till exempel montör, montör med kontrolluppgift och elinstallatör vara noterade.

25 Kan medarbetare kräva att få ta del av egenkontrollprogrammet?

Det är avgörande för uppfyllandet av kraven i Elsäkerhetslagen att alla som på något sätt omfattas av egenkontrollprogrammet fått ta del av det i egenkontrollprogrammet som rör den roll som personen har.

Kontroll före idrifttagning

26 Kan kontrollen utföras från olika standarder?

Ja, den kan utföras från olika standarder som i sådant fall ska finnas reglerade i egenkontrollprogrammet. Det är viktigt att det framgår i egenkontrollprogrammet att det är tillämpliga delar av standarden eller standarderna som ska användas. Kontrollpunkter ska tas fram för respektive uppdrag enligt den metod som gäller för uppdraget.

Ett exempel på detta är att använda tillämpliga delar av del 6 i SS 436 40 00 som till exempel kontroll av skyddsjordens kontinuitet i anläggningen eller att tillämpa avsnitt 6 i SS-EN 50110-1 om att kontrollera att driftspänningen är fränkopplad.

27 Om kunden vill att montören ska spänningssätta t.ex. belysningen för att få allmänbelysning under byggtiden innan anläggningen är överlämnad, vad gäller då?

Den som har kontrolluppgiften måste genomföra de kontroller som ligger i egenkontrollprogrammet före idrifttagning av anläggningen, i annat fall bryter montören mot Elsäkerhetslagen.

När en elinstallation spänningssatts omfattas den av hela regelverket i Elsäkerhetslagen. Då måste bland annat Elsäkerhetsledare utses och en elsäkerhetsplanering utföras. Detta gäller även om elanläggningen endast är delvis spänningssatt.

Om kunden vill spänningssätta elinstallationen ska montören alltid hänvisa kunden till arbetsledningen.

Installatörsföretagen

Postadress: Box 17154, 104 62 Stockholm

Besöksadress: Ringvägen 100, Stockholm

Telefon: 08-762 76 00

E-post: info@installatorsforetagen.se

Hemsida: www.installatorsforetagen.se

Svenska Elektrikerförbundet

Postadress: Box 1123, 111 81 Stockholm

Besöksadress: Hagagatan 2, Stockholm

Telefon: 08-412 82 82, Fax: 08-412 82 01

E-post: postbox.fk@sef.se

Hemsida: www.sef.se

Installatörsföretagen

Elektrikerna